

Predkladacia správa

Podpredseda vlády a minister financií SR predkladá na rokovanie vlády SR návrh zákona o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len ako „návrh zákona“). Návrh zákona sa predkladá na základe úlohy B.9. uznesenia vlády č. 221/2021 zo dňa 28.04.2021. Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti SR je zriadený na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len ako „nariadenie EÚ“). Mechanizmus je súčasťou Nástroja EÚ pre ďalšie generácie (Next Generation EU).

Predkladateľom a gestorom zákona je Ministerstvo financií Slovenskej republiky ako orgán zodpovedný za prípravu Plánu obnovy a odolnosti a za vyjednávanie a prípravu nariadenia EÚ.

Slovenská a európska ekonomika sa v súvislosti s negatívnymi následkami pandémie, ktorá vznikla z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným korónovým vírusom SARS-CoV-2, prepadla do krízy. Táto pandémiou spôsobená kríza, ako aj predchádzajúca hospodárska a finančná kríza ukázali, že rozvoj odolných ekonomík a finančných systémov postavených na silných hospodárskych a sociálnych štruktúrach pomáha členským štátom efektívnejšie reagovať na otrasy a rýchlejšie sa z nich spamätať. Strednodobé a dlhodobé následky krízy budú závisieť od toho, ako rýchlo sa ekonomiky členských štátov spamätajú z krízy, čo zase závisí od fiškálneho priestoru, ktorý majú členské štáty k dispozícii na prijatie opatrení na zmiernenie sociálneho a ekonomického vývoja dopadu krízy a na odolnosť ich ekonomík.

Aj z týchto dôvodov Európska komisia navrhla vytvorenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, čo je celoeurópsky program, v rámci ktorého budú z rozpočtu Európskej únie podporené investície a reformy v členských štátoch. Tieto reformy a investície musia byť zamerané na riešenie štrukturálnych problémov ekonomík a na posilnenie ich odolnosti a sú preto nevyhnutné na to, aby sa ekonomiky vrátili na cestu udržateľného oživenia a zabránilo sa ďalšiemu prehĺbovaniu rozdielov v Únii.

Návrh zákona sa predkladá z dôvodu potreby zavedenia právnej úpravy v SR, ktorá upraví vzťahy pri vykonávaní mechanizmu, pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu, pôsobnosť orgánov štátnej správy a práva a povinnosti fyzických a právnických osôb pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu a zodpovednosť za porušenie podmienok pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu.

Návrh zákona upravuje pôsobnosť Úradu vlády SR ako národnej implementačnej a koordinačnej authority, ktorá má koordinovať a riadiť vykonávanie mechanizmu a jeho finančné toky ako aj jeho postavenie ako orgánu zodpovedného za vykonávanie a koordináciu auditu mechanizmu. Rovnako upravuje postavenie a zodpovednosti ostatných ministerstiev ako vykonávateľov týchto investícií alebo reforiem, ako aj sprostredkovateľov a orgánu zabezpečujúceho ochranu finančných záujmov Európskej únie.

Návrh zákona ďalej upravuje spôsob, postup a podmienky poskytovania prostriedkov mechanizmu, režim a charakter prostriedkov mechanizmu z hľadiska vnútroštátnych rozpočtových pravidiel, kontrolu a audit prostriedkov mechanizmu, finančné opravy na národnej úrovni, ochranu finančných záujmov Európskej únie a práva a povinnosti fyzických a právnických osôb.

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a na rokovaní vlády SR sa predkladá bez rozporov s ústrednými orgánmi štátnej správy. Rozpory pretrvávajú so zástupcami verejnosti ako je uvedené vo vyhodnotení medzirezortného pripomienkového konania.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

Návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu a na informatizáciu spoločnosti, ani na služby verejnej správy pre občana, má pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie.

Deň nadobudnutia účinnosti zákona sa navrhuje na 15. október 2021 okrem čl. I § 11, ktorý nadobúda účinnosť 1. júla 2022.